

11.07.2019

# Skoleskyss Akershus Veileder vgs f.o.m. skoleåret 2019/2020

Versjon 1.1



Fotograf: Catchlight Fotostudio AS



## Innholdsfortegnelse

INNLEDNING.....	1
1. GRUNNLEGGENDE FOR ALLE SKOLESKYSSAKER.....	2
2. KORT SAMMENDRAG AV RUTINER.....	4
3. ÅRSHJULET.....	5
4. RETT TIL GRATIS SKOLESKYSS UT I FRA AVSTAND.....	6
5. DELT BOSTED.....	9
6. MEDISINSK BEHOV FOR SKYSS.....	11
7. AVLASTNING.....	13
8. MIDLERTIDIG BOSTED.....	13
9. BRUK AV EGET TRANSPORTMIDDEL.....	15
11. SKOLESKYSS FOR ASYLSØKERE OG FLYKTNINGER.....	16
12. UTPLASSERING.....	16
10. HJEMREISER FOR FUNKSJONSHEMMEDE ELEVER SOM BOR PÅ INTERNAT.....	18
13. HVEM GJØR HVA I SKOLESKYSSEN?.....	19



## INNLEDNING

Det følger av opplæringsloven § 13-4 følger at fylkeskommunen har et ansvar for skoleskyss. I Akershus er fylkeskommunens ansvar delegert til Ruter As. Ruter har således ansvaret for å fatte vedtak om rett til skyss, og å gjennomføre skyssen.

Skoleskyss som utføres av Ruter skal primært foregå med den ordinære kollektivtrafikken. Elever som ikke kan følge den ordinære kollektivtrafikken innvilges etter egen søknad om skoleskyss med minibuss /drosje.

Årsaker til å få innvilget skyss med minibuss/drosje kan være:

- Varig eller midlertidig skade eller sykdom.
- Manglende eller vanskelig kollektivforbindelse mellom hjem og skole

Spesialskyssen i Akershus organiseres av Ruters datterselskap Konsentra AS.

**Konsentra AS håndterer også bestilling av skolebilletter. Dette er nytt fra skoleåret 2019/2020 og gjøres i en egen webportal heretter kalt bussportalen.**

Rutiner og temaer om elevenes rettigheter og gjennomføringen av skoleskyssen behandles i denne veilederen.

## 1. GRUNNLEGGENDE FOR ALLE SKOLESKYSSAKER

Retten til skoleskyss reguleres i:

- Opplæringsloven med tilhørende forskrifter
- Akershus fylkeskommunes retningslinjer for skoleskyss i videregående skole.
- Tolkingsuttalelser fra Utdanningsdirektoratet
- Avgjørelser fra Fylkeskommunal klagenemnd
- Andre relevante lovverk som barnelova, FNs barnekonvensjon, osv.

Utgangspunktet for alle vurderinger om rett til skoleskyss er bosted. Med bosted menes vanligvis elevens folkeregistrerte adresse. Enkelte elever bor på andre adresser enn den folkeregistrerte, enten grunnet midlertidig behov for annet bosted eller eleven bor på to adresser (delt bosted). Se egne kapitler om dette.

Elever skyssrett hjemles i følgende forhold i opplæringsloven:

- Avstand mellom bosted og skole – opplæringsloven § 7-2
- Funksjonshemming, midlertidig skade eller sykdom – opplæringsloven § 7-3
- Reisefølge og tilsyn – opplæringsloven § 7-4

Ruter As har delegert vedtaksmyndighet og skal fatte vedtak i alle skoleskyss saker i Akershus.

Retten til skoleskyss er knyttet til retten til videregående opplæring. Ungdomsretten gjelder frem til utgangen av det året eleven fyller 24 år, jf. opplæringslovens § 3-1. Elever som har rett til



spesialundervisning etter reglene i opplæringsloven kap.5 har rett til videregående opplæring inntil 2 år ekstra når eleven trenger dette i forhold til opplæringsmålet for den enkelte. Skyssretten forlenges tilsvarende. Disse elevene har rett til gratis skoleskyss forutsatt at vilkårene ellers er oppfylt.

Elever som har fullført videregående opplæring, men av ulike årsaker tar opp fag eller lignende, har ikke rett til gratis skoleskyss.

### **Retten til skoleskyss gjelder til skolens ordinære start- og sluttider for alle elever med følgende unntak:**

Fleksibel skyssordning brukes når det kan dokumenteres at en elev av medisinske årsaker kan få ett akutt behov for hjemtransport utenom skolens ordinære start- og sluttider. For å ha en fleksibel skyssordning må det fremkommer av dokumentasjon fra sakkyndig at må forventes at pasienten/eleven i akutte tilfeller vil ha behov for hjemtransport tidligere enn planlagt grunnet dennes helsetilstand. Når ordningen må benyttes ringes Konsentra på det tidspunkt eleven ikke klarer å fullføre sin skoledag grunnet endringer i sin medisinske tilstand. Dette er en ordning for akutte situasjoner og det kan således ikke planlegges på forhånd da det vil være umulig å vite når slike tilfeller vil oppstå. Søknaden skal legges inn i skoleweb til avtalte tider\* da det er disse skyssen planlegges ut i fra.

\*Disse tidene er tider Konsentra vil sende ut til hver skole ved skolestart.

#### **Merk:**

Elever i den videregående skole har ikke rett til gratis skyss grunnet særlig farlig eller vanskelig skolevei.

#### Klagerett

Vedtak om skoleskyss er et enkeltvedtak etter forvaltningsloven(fvl.) § 2b. Enkeltvedtak kan etter reglene i fvl. § 28 påklages av part i saken eller annen med rettslig klageinteresse. Klagefristen er tre uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket har nådd frem eller vedkommende part burde ha skaffet seg kjennskap til vedtaket jf. fvl. § 29. Klageorganet er Akershus fylkeskommunes klagenemd. En eventuell klage skal sendes via Ruter som før behandlingen av saken i klageorganet kan omgjøre vedtaket. Klagesaker som kommer inn etter fristen skal normalt avvises jf. fvl. § 33.

#### Fylkeskommunens ansvar for skyss

Forskrift til opplæringsloven § 10- første ledd, stadfester at fylkeskommunen har ansvaret for skyss etter reglene i opplæringsloven § 7-2 for elever som er bosatt i fylket. Elevers rett til skyss vil således bero på om de er bosatt i fylket i det tidsrommet skyssen finner sted. Opplæringslovens bestemmelser om bostedsfylket knyttet til datoen 1. januar gjelder kun refusjon av utgifter til opplæring.



Akershuselever som velger å gå på privat eller offentlig skole i Oslo må selv betale skoletransporten ved å kjøpe Ungdomsbillett. Fylkeskommunen får her årlig dispensasjon fra Fylkesmannen om regelen til gratis skoleskyss. Dette skyldes at ungdomsbilletten er sterkt subsidiert med under halvparten av normal pris og kollektivtilbudet mellom Oslo og Akershus er godt utbygget

Bor du i Akershus og går på privat videregående skole i Østfold, Buskerud, Oppland eller Hedmark er du også omfattet av fylkeskommunens dispensasjon. Også her er det et subsidiert Ungdomskort som er alternativet (forskrift til opplæringsloven § 10-3).

Dersom ordningen for enkelte elever kan virke stekt urimelig må Ruter vurdere søknaden spesielt.

Reglene omfatter ikke elever som går på landslinjer.

## 2. KORT SAMMENDRAG AV RUTINER

Før nytt skoleår gjelder følgende rutiner.

- Konsentra kontrollerer nye elever med rett til skyss ut fra avstand fra inntakslistene til AFK etter 2. inntak. Elever med skyssrett som tas inn senere må skolene selv legge inn i bussportalen som ny elev.
- Skolene må vurdere hvorvidt nye elever og elever som tidligere har hatt skoleskyss med minibuss/drosje har behov for dette neste skoleår ut i fra medisinske behov, manglende kollektivtilbud og/eller lang gangavstand til holdeplass. Legge inn riktig data om elever med behov for skoleskyss med minibuss/drosje i Skoleweb (elever som er innvilget skolebillett av medisinske årsaker beholder dette).
- For nye elever og elever som har flyttet får skolen tilsendt nytt skolekort til utdeling. Elever som fortsetter ved skolen har skolekort fra forrige skoleår. Alle kort aktiveres for nytt skoleår ved første gangs bruk. Oversikt over elever som skal bruke sitt gamle kort og elever som får nytt kort vises i bussportalen.
- For elever som har gått ut av avgangsklassen eller bytter til annen skole kan skolekortet ikke aktiveres. Det er viktig at elever med skyssrett som slutter ved skolen før utdanningsløpet er avsluttet eller bytter til annen skole blir stanset i bussportalen. Skolekortet kan samles inn og makuleres etter at skoleskyssen er stanset i bussportalen. Skolekort som ikke deles ut må også stanses i bussportalen og makuleres.

Merk også at elever som skal benytte skolekortet videre i et nytt skoleår i løpet av sommeren mottar en SMS med påminnelse om at skolekortet fra forrige skoleår skal benyttes videre.



### 3. ÅRSHJULET

Viktige frister for skoleskyss gjennom skoleåret fordelt med ansvarsforhold:

AKTIVITET	FRIST	ANSVARLIG
<b>1. FEBRUAR</b>		
Innrapportering av skoletider kommende skoleår		Skolene
<b>1. MAI</b>		
Endrede tider i forbindelse med skoleslutt i juni		Skolene
<b>20. JUNI</b>		
Registrering i Skoleweb av elever med behov for skyss med minibuss/drosje for kommende skoleår		Skolene
<b>UKE 27/28</b>		
Utsending av rutetider for skolebusser fra skolestart		Ruter
<b>CA. 10 DAGER FØR SKOLESTART</b>		
Rutertabeller for skolebusser søkbare på <a href="http://www.ruter.no">www.ruter.no</a>		Ruter
<b>1. AUGUST</b>		
Inntakslister til Konsentra		AFK
<b>10. AUGUST</b>		
Utsending av skolebilletter til skolene		Konsentra
<b>UKE 41</b>		
Revisjon av rutetider for skolebusser		Ruter
<b>1. NOVEMBER</b>		
Endrede tider i forbindelse med skoleslutt før jul		Skolene



## 4. RETT TIL GRATIS SKOLESKYSS UT I FRA AVSTAND

### OPPLÆRINGSLOVEN § 7-2

Opplæringsloven § 7-2 fastslår at elever i videregående skole som har mer enn 6 km mellom bosted og skole, etter korteste farbare vei, har rett på gratis skoleskyss.

#### Reise- og ventetid

Elevenes reise- og ventetid, beregnet etter skolens ordinære star- og sluttider, skal ikke overstige 15 timer per uke (Akershus fylkeskommunes retningslinjer):

Beregning av reisetid skal omfatte gang-, vente- og reisetid på transportmiddelet.

#### Hvordan måles avstanden?

Det fremgår av Ot.prp. nr. 46 (1997-98) at skoleveien skal regnes fra dør til dør etter farbar vei. Farbar vei kan være både offentlig og privat vei, gårdsvei, sti osv. så lenge veien er åpen for fri ferdsel til fots. Det er ikke korteste bilvei eller den trasé bussen kjører som skal legges til grunn, men den korteste vei som eleven kan benytte (ikke nødvendigvis den veien eleven velger å benytte) for å gå til og fra skolen som skal legges til grunn ved måling av avstand. Alle strekninger som er tillatt og farbar for gående kan inngå i målingen av avstand.

Kunnskapsdepartementet har avklart at skoleveien skal beregnes som avstanden mellom inngangsdør hjemme og inngangsdør på skolen. Hvis eleven benytter flere inngangsdører på skolen, skal den som ligger lengst unna hjemmet legges til grunn. Med inngangsdør menes dør der man på ene siden er utenfor og på andre siden er inne i en bygning.

Forholdene på skoleveien kan variere med årstid. Dette skal også legges til grunn ved beregning av avstand, og innebærer i praksis at elever kan ha rett til skyss bare deler av året (vinterskyss), for eksempel dersom en skolevei som kun er farbar på barmark.

#### **MERK:**

På transportmiddel der det forefinnes sikkerhetsbelte **SKAL** eleven benytte dette. Passasjerer over 15 år som ikke er sikret med belte vil ved kontroll ilegges gebyr.



## RUTINER I FORBINDELSE MED NYTT SKOLEÅR

Konsentra får oversikt over elever som er tatt inn ved den enkelte skole fra Inntakskontoret. På bakgrunn av listene gjøres en vurdering av den enkelte elevs rett til skyss ut i fra avstand. Elever med rett til gratis skoleskyss mottar skolebillett. Skolen trenger ikke foreta seg noe i denne prosessen.

For elever som tidligere skoleår har hatt skoleskyss med minibuss/drosje grunnet avstand og manglende kollektivtilbud eller for lang gangavstand til holdeplass, må skolen før hvert nytt skoleår vurdere om eleven fortsatt trenger spesialskyss eller om eleven kan reise med kollektivtransport i stedet. Det er ingen automatikk i at skoleskyss med minibuss/drosje et år forlenges påfølgende år. Dersom endringer i kollektivtilbudet gjør at eleven kan reise kollektivt, legges eleven inn som ny elev i bussportalen. Elever som fortsatt har behov for spesialskyss registreres i Skoleweb og avtalte tider\* legges inn – ikke elevens individuelle timeplan. Skolen vurderer behov for spesialskyss for nye elever ved skolen før skolestart.

\*Disse tidene er tider Konsentra vil sende ut til hver skole ved skolestart.

## RUTINER FOR NYE SAKER

Skyssrettigheter for elever som tas inn på skolen etter 2. inntak og listene fra Konsentra er gjennomgått avklares fortløpende gjennom året. For disse elevene må skolen vurdere avstand og skysstilbud som grunnlag for søknad om skyss (se nedenfor). Dette kan gjøres i bussportalen.

Skolen har **ikke** vedtaksmyndighet og kan derav ikke avslå søknader om skyss fra nye elever dersom avstanden mellom hjem og skole er under 6 km. Forvaltningslovens veiledningsplikt gjør at skolen må opplyse eleven om at avstanden ikke anses å oppfylle vilkårene for rett til gratis skoleskyss, men dette kan ikke formuleres som et vedtak. Dersom eleven likevel ønsker å søke om gratis skoleskyss sendes søknaden til Ruter. Hvis skolen skal søke på vegne av eleven kan dette gjøres i bussportalen under søknadsgrunn «Annen årsak» og legge inn en begrunnelse. Disse går automatisk til manuell behandling hos Ruter.

### Vurdering av avstand og kollektivtilbud:

Skolen vurderer selv avstanden mellom hjem og skole etter korteste farbare vei ut fra tilgjengelig kartmateriale. Skolen må også vurdere om det er mulig å reise kollektivt mellom hjem og skole. Grunnlag for denne vurderingen er ruteopplysningene på f.eks [www.entur.no](http://www.entur.no).

Er skolen i tvil om avstanden gir rett til gratis skoleskyss kan Ruter As bes om en kontrollmåling. Dette kan f.eks. være dersom tilgjengelige kartgrunnlag viser en avstand i nærheten av kravet eller man er usikker på om kartgrunnlaget har lagt til grunn riktig veivalg. Dette gjøres ved å legge inn eleven i bussportalen og hvis systemet beregner at avstandskrav ikke er møtt, velges grunnlaget «Annen årsak» og en kommentar på at det ønskes kontrollmåling må fylles inn. Disse blir sendt til manuell behandling hos Ruter.





Avstandskravet er oppfylt og eleven kan benytte kollektivtransport til/fra skolen:

Skolen skal registrere nye elever i bussportalen.

Dersom eleven kan reise med kollektivtransport innenfor akseptabel reisetid, men gangavstanden til holdeplass er for lang, har eleven rett til skyss til/fra holdeplass/oppsamlingsplass forutsatt at vilkåret for øvrig er oppfylt. Skolen kan i slike tilfeller sende søknad om skyss via Skoleweb. Det må framgå av søknaden at den skyldes lang gangavstand til holdeplass. Eleven vil vanligvis innvilges skoleskyss med minibuss/drosje til holdeplass og vanlig kollektiv resten av reiseveien.

Avstandskravet er oppfylt, men det er ikke noe kollektivtilbud eleven kan benytte:

Skolen sender i slike tilfeller søknad om skyss med minibuss/drosje via Skoleweb til Konsentra as.

Skolen er i tvil om avstandskrav er oppfylt eller i tvil om skysstilbud:

Dersom skolen er usikker på retten til skyss eller skysstilbudet for eleven, legges eleven inn i bussportalen med grunnlag «Annen årsak» og en kommentar på at det ønskes kontrollmåling må fylles inn. Disse blir sendt til manuell behandling hos Ruter.

Ruter As vil da foreta kontrolloppmåling dersom de finner grunnlag for dette og vurdere skyssmulighetene. Ved en eventuell innvilgelse vil det fremgå av vedtaksbrevet hvilken type skyss eleven har rett på. Dersom eleven innvilges skolebillett dukker den opp i bussportalen og kort bestilles automatisk. Ved spesialskyss vil det automatisk opprettes en søknad i Skoleweb som skolen må fullføre og sende inn.

### **Vinterskyss**

I enkelte tilfeller kan korteste farbare vei innebærer bruk av vei som ikke er farbar om vinteren. Dersom avstanden etter denne veien er under 6 km, mens korteste farbar vei i vinterperioden er over lovens avstandskrav vil man kunne ha krav på såkalt vinterskyss. Hvis eleven kan benytte kollektivtransport legges den inn i bussportalen med grunnlag «Vinterskyss». Ved innvilgelse vil det av vedtaksbrevet fremgå hvilken type skyss eleven har krav på. Dersom eleven innvilges skolebillett dukker den opp i bussportalen og kort bestilles automatisk. Ved skoleskyss med minibuss/drosje vil det automatisk opprettes en søknad i Skoleweb som skolen må fullføre og sende inn.

Vedtak om vinterskyss gjøres normalt gjeldende i perioden 1. november – 1. april, eller så lenge framkommeligheten på vinterstid gjør at korteste farbare vei ikke kan benyttes. Det er skolen som må vurdere om behovet er til stede før/etter vinterskyssperioden.

Skolebillettene som er utstedt til elever med vinterskyss må skolen gå inn og stanse i bussportalen ved utgangen av angitt periode. Perioden kan utvides etter føreforholdene.

**Fylkeskommunen betaler refusjon etter persontakst (jf. opplæringsloven § 13-4) så lenge skoleskyssen ikke er stanset i bussportalen.** Bruk av skolebilletten utover angitte dato er å anse som misbruk.

For elever som er innvilget vinterskyss med minibuss/drosje, avgjøres refusjon av perioden skyssen har foregått.



## 5. DELT BOSTED

### OPPLÆRINGSLOVEN § 7-2

Retten til skoleskyss gjelder fra begge hjem ved delt bosted forutsatt at de oppfyller vilkåret i oppl. § 7-2 (avstand) eller § 7-3 (medisinsk). Det må dokumenteres at det foreligger en rimelig fast, planlagt og regelmessig ordning eller en rettslig fastsatt deling. Dokumentasjonen skal være fysisk undertegnet av begge foresatte og skal vise elevens bostedsmønster. Det må fremgå av dokumentasjonen når eleven skal på hvilket bosted, f.eks. partalls uker hos mor og oddetallsuker hos far, tirsdager- onsdager hos mor i oddetallsuker og resten hos far. Skoleskyssen skal være rasjonell og forsvarlig. Rutegående transport er førstevalg i all skoleskyss. Ekstraordinært kostbare skyssordninger og skyssordninger med ikke akseptable reisetider kan medføre at daglig skyss ikke blir forsvarlig. Eleven må da innløsjes eller foresatte må selv ta ansvaret for skoleskyssen. Foresatte har et selvstendig ansvar knyttet til barnas skolehverdag, jf. barnelova § 30. Dette innebærer at retten til skoleskyss kan være innfridd selv om foresatte mener at skolereisen blir for krevende eller komplisert for barna. Det vil være opp til foreldrene å gjøre de tilpasninger de mener er nødvendige.

Når disse registreres må samværserklæring vedlegges. Denne må inneholde:

- Begge foresattes navn og bostedsadresser
- Dokumentasjon på at det foreligger avtale om delt bosted (jf. krav til dokumentasjon i avsnittet ovenfor)
- Hvordan bostedsopplegget er organisert på skoledager
- Dokumentasjon fra sakkyndig dersom det er skyss etter opplæringsloven § 7-3 det søkes om (se rutiner for denne type saker i kapittel om medisinsk skyss)

Merk at det for skoleskyss er bostedsfordeling på skoledagene som er avgjørende og at å bo innebærer overnatting.

### RUTINER FOR NYE SAKER

#### 1. Dokumentasjon av bostedsopplegg:

At dokumentasjonen skal fremgå opplysninger som nevnt ovenfor. Det skal fremgå av hvor mye eleven skal bo på den enkelte adresse (f.eks. like uker hos mor og ulike uker hos far eller lignende). Dette er nødvendig for at Ruter As skal kunne vurdere om avtalen gir rett til gratis skoleskyss.

#### 2. Vurdering av skyssrettighet og skysstilbud:

Dersom forutsetningene med hensyn til avtale om delt bosted er til stede, må skolen vurdere om avstanden etter korteste farbare vei fra den andre bostedsadressen (ikke folkeregistrert adresse) gir rett til gratis skyss etter opplæringsloven § 7-2. Skolen skal også vurdere om eleven kan reise med kollektivtransport mellom skolen og det aktuelle bostedet.



### 3. Eleven kan reise med kollektivtransport:

Elevens søknad legges inn i bussportalen. Hvis eleven innvilges skyss med ordinær kollektivtrafikk skjer bestilling av kort automatisk når Ruter fatter vedtak. Hvis det er snakk om en kombinasjon eller kun spesialskyss vil skolen/kommunene få beskjed om dette og en søknad opprettes automatisk i Skoleweb og skolen/kommunen må inn å fullføre denne.

### 4. Behov for skyss med minibuss/drosje:

Dersom avstanden oppfyller lovens krav, men det ikke er mulig å reise kollektivt på hele eller deler av strekningen, kan skolen sende søknad om skyss via Skoleweb til Konsentra as. Det samme gjelder dersom erklæring fra sakkyndig dokumenterer at eleven har behov for skyss med minibuss/drosje.

## **RUTINER VED NYTT SKOLEÅR**

Vedtak om gratis skoleskyss i forbindelse med delt bosted gjelder vanligvis så lenge forutsetningene for vedtaket er til stede, dvs. så lenge det ikke gjøres endringer i avtalen om delt bosted, og så lenge skoletilhørighet og bostedsadresser er de samme. Det vil i slike tilfeller ikke være nødvendig å søke på nytt ved nytt skoleår. Ved endringer hos en elev med skolebillett gjøres dette i bussportalen. Skolen får beskjed om endringen fører til at ny billett må produseres eller om eleven kan beholde sitt nåværende kort. Det samme gjelder dersom legeerklæring ikke lenger dokumenterer elevens behov for skyss.

### Elever med skolebillett:

For elever med skolebillett må skolen sørge for at eleven ligger i elevlisten for neste skoleår i bussportalen og delt bosted er valgt på elevene. Denne listen er en kopi av elevlisten for nåværende skoleår og blir tilgjengeliggjort 1.juni.

### Elever med skyss med minibuss/drosje:

For elever som tidligere har hatt skyss med minibuss/drosje på medisinsk grunnlag, manglende kollektivtilbud eller for lang gangavstand til holdeplass/oppsamlingsplass i forbindelse med delt bosted, må skolen vurdere om dette forholdet fortsatt gir eleven behov for skoleskyss med minibuss/drosje. Både endringer i medisinsk tilstand, kollektivtilbudet og i skoletider kan gjøre at eleven nå kan benytte kollektivtransport. Dersom det fortsatt er behov for skyss med minibuss/drosje, legges søknaden inn i Skoleweb på vanlig måte. Kan eleven benytte kollektivtransport, eller skolen er i tvil om skysstilbudet, legges eleven inn som ny elev i bussportalen.



## 6. MEDISINSK BEHOV FOR SKYSS

### OPPLÆRINGSLOVEN §7-3

Opplæringsloven § 7-3 gir elever som har behov for skyss grunnet funksjonshemming, midlertidig skade eller sykdom rett på gratis skyss mellom bosted og opplæringssted uavhengig av avstand. Det er ikke tilstrekkelig at eleven har en funksjonshemming, skade eller sykdom. Det kreves at funksjonshemmingen, skaden eller sykdommen gjør det nødvendig med skoleskyss (prp. 95L, 2009-2010).

Ansvar for skyssen er i henhold til opplæringsloven § 13-4 tillagt fylkeskommunen, i Akershus delegert til Ruter As. Behovet for skyss på medisinsk grunnlag skal dokumenteres gjennom legeerklæring/spesialisterklæring. Det er ikke funksjonshemmingen, skaden eller sykdommen som sådan som skal dokumenteres, men at denne tilstanden gjør at eleven har behov for skyss til og fra skolen. Sakkyndig skal dokumentere hvor lenge skyssbehovet vil vare samt hva eleven mester/ ikke mester f.eks:

- Hva eleven kan mestere på en skolereise, f.eks. eleven vet hvor han/hun bor, eleven klarer fysisk å gå av/ på en buss, hvor langt eleven klarer å gå, kan eleven ta buss dersom han/hun får reservert sete? Kan eleven benytte kollektivtransport dersom vedkommende har reisefølge? o.l.
- Hva eleven ikke mestrer knyttet til en skolereise.

Dersom sykdommen eller funksjonshemmingen gjør at eleven har behov for skyss med minibuss/drosje, må dette framgå av erklæringen fra sakkyndig. I saker hvor det kun et dokumentert behov for medisinsk skyss og ikke type skyss vil eleven innvilges skolebillett.

Ved kortvarig tidsbegrenset behov for skyss grunnet midlertidig skade eller sykdom skal tidsavgrensningen fremgå av erklæringen fra sakkyndig. Dette gjelder også elever som har behov for skyss hvert år av medisinske årsaker, men bare i deler av skoleåret.

Dersom en elev med skoleskyss med minibuss/drosje har behov for hjelp til f.eks å bære sekk, hjelp opp trappen til skolen, følges inn på skolen etc. har fylkeskommunen ansvar å stille med hjelp/ledsager. Det tilligger ikke sjåførene å utføre slike oppgaver.

**Dersom en elev som legges inn i skoleweb med kode MOV skal vedkommende mottas av voksen i begge ender av transporten. Gjøres ikke dette vil MOV fjernes fra søknaden.**



## RUTINER FOR NYE SAKER

### Erklæring fra sakkyndig dokumenterer behov for skoleskyss med minibuss/drosje (kan ikke reise kollektivt):

Dersom det framgår av sakkyndigerklæringen at eleven har behov for skyss med minibuss/drosje sendes søknad via Skoleweb på vanlig måte. Erklæring fra sakkyndig skal oversendes samtidig med at søknaden legges inn i Skoleweb. Er erklæring fra sakkyndig ikke vedlagt vil søknad bli avslått.

### Medisinske elever som kan reise kollektivt:

For elever som kan reise med kollektivtransport, eller det ikke kan dokumenteres behov for skoleskyss med minibuss/drosje, legges elevens søknad inn i bussportalen vedlagt erklæring fra sakkyndig. Dokumenterer ikke sakkyndiges erklæring skyssbehovet tilstrekkelig vil søknad bli avslått.

### Endring av transportbehov

I enkelte tilfeller endres elevens behov for skoleskyss med minibuss/drosje seg med tiden slik at en elev som har hatt behov for slik tilpasset transport blir mer i stand til å benytte kollektivtransport, eller eleven har behov for å trene på å benytte kollektivtransport. I slike tilfeller bestiller skolen skolebillett direkte fra Konsentra og ikke i bussportalen. Det må opplyses om at eleven allerede er innvilget skyss med minibuss/drosje på medisinsk grunnlag. Det er i disse sakene ikke nødvendig med ny erklæring fra sakkyndig. Det vil i slike tilfeller også kunne innvilges billett til en ledsager i en overgangsperiode dersom det er behov for det.

Avbestilling av skyss med minibuss/drosje på dager eleven skal trene på å bruke buss må meldes til Konsentra as innen kl. 1200 dagen før.

## RUTINER VED NYTT SKOLEÅR

### Elever med skolebillett (medisinsk):

Dersom en elev tidligere er innvilget skolebillett på medisinsk grunnlag vil det framgå av vedtaket hvor lenge det er gyldig. I den tid vedtaket er gyldig er det ikke nødvendig å dokumentere behovet for skyss på nytt for hvert skoleår. Skolen må sørge for at eleven ligger i elevlisten for neste skoleår som tilgjengeliggjøres 1.juni i bussportalen.

Er vedtaket kun er gjort gyldig for en gitt tidsbegrenset periode i året, et eller flere konkrete skoleår, eller liknende må det registreres ny søknad i bussportalen med ny dokumentasjon fra sakkyndig.

### Elever med behov for skoleskyss med minibuss/drosje (medisinsk):

For elever som tidligere er innvilget skoleskyss med minibuss/drosje på medisinsk grunnlag, og som fortsatt har behov for slik skyss, legges søknad om skyss inn i Skoleweb på vanlig måte. Husk ny dokumentasjon fra sakkyndig i de tilfeller der dette er påkrevet. Søknader i Skoleweb som er fylt ut feil/ er mangelfulle vil settes tilbake til skolen.



## 7. AVLASTNING

Elever som har opphold i avlastningshjem har samme retten til skyss som andre elever etter reglen i opplæringslovens kapittel 7. Avlastningshjemmet er å anse som elevens hjem de dagene vedkommende oppholder seg der.

Eleven har i utgangspunktet rett til å fortsette på den skolen de har skoleplass. Dette gjelder uavhengig av hvilken kommune/fylkeskommune det midlertidige hjemmet ligger. Sikkerhetsgrunner eller uforsvarlig lang reisetid kan likevel føre til at eleven må bytte skole ved midlertidig flytting (udir-2-2019)

Retten til skyss til avlastningshjem gjelder kun avlastning i kommunal regi som følger av et kommunalt vedtak.

## 8. MIDLERTIDIG BOSTED

Elever som midlertidig må bo utenfor hjemmet. Eleven har i utgangspunktet rett til å fortsette på den skolen de har skoleplass. Dette gjelder uavhengig av hvilken kommune/fylkeskommune det midlertidige hjemmet ligger. Sikkerhetsgrunner eller uforsvarlig lang reisetid kan likevel føre til at eleven må bytte skole ved midlertidig flytting (udir-2-2019).

### **Fosterhjem**

Dersom plasseringen innebærer bosted i fosterhjem, har eleven rett til gratis skoleskyss mellom fosterhjemmet og skolen dersom opplæringsloven §§ 7-2 eller 7-3 er oppfylt. I så fall er det den fylkeskommunen der eleven bodde da plasseringen i fosterhjemmet ble vedtatt som er ansvarlig for skyssen.

Enkelte elever som tas hånd om av barnevernet kan i perioder ha behov for **midlertidig bosted** mens de venter på et mer permanent bosted. Eleven har i så fall krav på å få fortsette ved den skolen de har skoleplass på fram til en permanent løsning foreligger. Så lenge det er snakk om midlertidig bosted er det barnevernet som er ansvarlig for skyss, jf. Udir-2-20019 "Retten til skyss".

### **Elever på institusjon**

Det følger av opplæringsloven § 13-3a at fylkeskommunen der en helseinstitusjon ligger skal oppfylle retten til grunnskoleopplæring, spesialpedagogisk hjelp og videregående opplæring. Dette gjelder institusjoner som eies av et regionalt helseforetak, og private institusjoner som har avtale med regionale helseforetak. Fylkeskommunen der helseinstitusjonen ligger har også ansvaret for opplæringen og skoleskyss. Nevnte fylkeskommune skal derav fatte vedtak om skyss.

Tilsvarende følger av opplæringsloven § 13-2 at når det er gjort vedtak om plassering i institusjon etter barnelova så er det fylket hvor institusjonen ligger ansvarlig for opplæring og skyss. Ansvaret gjelder for barn innlagt i institusjoner som den statlige regionale barnevernsmyndigheten har ansvaret for etter barnelovens § 5-1 og i private og kommunale institusjoner som er godkjent etter barnelova § 5-8. Ansvaret for skyss etter §§ 13-3a og 13-2 følger av kapittel 2 i Udir-6-2014. Det er



også verdt å merke seg at i 5. avsnitt i kapittel 5 i Udir-3-2009 så gis barnevernet selv ansvaret for skyss av elever som er under midlertidig plassering av barnevernet.

**Andre tilfeller** som gjør at elever må bo utenfor hjemmet kan f.eks. være forhold som gjør at eleven i en periode må bo på krisesenter sammen med en av foresatte. I slike tilfeller har eleven rett til skyss etter vanlige regler om skyss selv om det midlertidige bostedet ligger i et annet fylke (med mindre det midlertidige bostedet ligger slik til at det ikke er mulig å få til en akseptabel skolereise). Det er fylket der folkeregistrert adresse ligger som er ansvarlig for skyssen. På samme måte vil elever der det er dokumentert at aleneforeldre for en periode er syk og ikke kan ha den daglige omsorgen for eleven vil den ha rett på skyss når han/hun i denne perioden må bo hos andre.

I saker som gjelder midlertidig bosted, skal det tas hensyn til at eleven er i en vanskelig situasjon. Både skolen og Ruter As skal vise fleksibilitet og ta raske avgjørelser.

**Merk:**

Bosted utenfor hjemmet som skyldes andre forhold, som f.eks. oppussing/utleie av hjemmet, gir ikke rett til gratis skoleskyss. Utgifter til skoleskyss grunnet midlertidig bosted utenfor hjemmet forårsaket av brann, vannskade ol. dekkes ikke av opplæringslovens regler, slike utgifter dekkes normalt av innboforsikringen

**RUTINER**

Søknader om gratis skoleskyss ved midlertidig bosted legges i bussportalen. «Annen årsak» velges som grunnlag og eventuelle tilleggsopplysninger legges inn i kommentarfeltet. Saken skal prioriteres og gis rask avklaring.

Av søknader om gratis skoleskyss til midlertidig adresse skal følgende dokumenteres gjennom søknaden:

- Elevens navn
- Midlertidig bostedsadresse
- Hvor lenge dette skal være elevens adresse (hvis dette er kjent)
- Elevens folkeregistrerte adresse
- Skoletilhørighet og klassetrinn
- Hvorfor eleven ikke kan bo i hjemmet. Dette er nødvendig for at Ruter As skal kunne vurdere om årsaken til bosted utenfor folkeregistrert adresse gir rett til gratis skoleskyss, og hvem som er ansvarlig for skyssen. Årsaken skal dokumenteres gjennom kopi av vedtak fra barnevernet, institusjon, PP-tjeneste, eller annen sakkyndig instans.

Ved innvilgelse vil det av vedtaksbrevet framgå hvilken type skyss eleven tilbys, og eleven dukker opp i bussportalen automatisk hvis det innvilges skolebillett ellers vil skolen bli bedt om søke skyss via Skoleweb.

**Merk:**

Retningslinjenes reise- og ventetid gjelder ikke fra midlertidig bosted



## 9. BRUK AV EGET TRANSPORTMIDDEL

Fylkeskommunen har etter §10 i forskrift til opplæringsloven ansvaret for skyss etter opplæringsloven § 7.2 for elever bosatt i fylket. Fylkeskommune, i Akershus delegert til Ruter, kan velge om eleven skal få gratis skyss eller skyssgodtgjørelse. Tilfeller det Ruter vil vurdere å inngå avtale om egentransport er:

- Der det ikke forefinnes tilgjengelig kollektivtilbud som tilfredsstillende Akershus fylkeskommunes forskrift i forhold til reise- og ventetid og Ruter ikke kan stille med skoleskyss med minibuss/drosje
- Når gangavstanden mellom hjem og holdeplass/opsamlingsplass for skyssberettigede elever overstiger 3km og Ruter ikke kan stille med skoleskyss med minibuss/drosje
- Når det foreligger medisinske behov for spesielt kjøretøy på grunn av funksjonshemming eller reisefølge, variable hentetider etter elevens dagsform eller eventuelt andre medisinsk begrunnede behov for å benytte eget transportmiddel.

Avtale skal være inngått før ordningen trer i kraft. Refusjon utbetales to ganger per år, etter endt semester. Kravet til forhåndsavtale innebærer at det ikke utbetales refusjon for transport foretatt før søknad er godkjent av Ruter As. Det inngås ikke avtale om bruk av eget transportmiddel som alternativ til kollektivtransport.

### RUTINER

Elever som etter ovenstående regler har dokumentert behov for å benytte eget transportmiddel på hele eller deler av skoleveien, sender begrunnet søknad til Ruter As. Søknaden skal sendes via skolen for attestering av skoletilhørighet. Ved medisinsk begrunnelse skal erklæring fra sakkyndig, f.eks. lege, vedlegges søknaden. Ruter As vil ved behandlingen av søknaden vurdere om det skal inngås avtale, om avtalen skal gjelde hele eller deler av skoleveien, og om den skal gjelde både til og fra skolen. Dette vil framgå av vedtaket. Avtaler som er begrunnet i manglende kollektivtilbud og for lang gangavstand til holdeplass inngås normalt for ett år av gangen ettersom kollektivtilbudet kan endres fra år til år.

Refusjonsbeløpet beregnes som: antall km som kjøres per dag \* antall dager det er kjørt \* km-sats  
Antall dager det er kjørt skal attesteres av skolen (antall dager eleven har vært til stede, evt. antall fraværsdager per semester). Som km-sats benyttes NAV's sats for kjøring i forbindelse med undersøkelse og behandling. Det gis ikke passasjer tillegg. Ved kjøring av flere elever regnes kun én tur til og fra skolen per dag selv om elevene slutter til ulike tider.

Refusjon utbetales ikke automatisk. Det må sendes inn refusjonskrav etter hvert semester. Refusjonskravet skal vise til godkjenningsvedtaket og skal inneholde antall km hver vei og per dag, antall dager det er kjørt (dokumentert) og kontonummer for overføring av refusjonsbeløpet. Et refusjonsvedtak vil ikke ha tilbakevirkende kraft og utbetales derav kun fra og med søkertidspunktet.

**Merk:**

Ruter As er pålagt å innrapportere utbetalte refusjoner i forbindelse med egentransport til skattemyndighetene. Den som skal motta refusjon må derfor sende opplysninger om personnummer.





## 11. SKOLESKYSS FOR ASYLSØKERE OG FLYKTNINGER

For å ha rett til videregående opplæring og derav skoleskyss må man ha fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring. Vilåarene for inntak til Vg1 at søkeren fyller ett av følgende vilkår:

- a) Eleven har lovlig opphold i landet
- b) har gjennomgått norsk grunnskole
- c) har gjennomgått allmenn grunnopplæring i utlandet i minst 9 år eller har kunnskap og ferdigheter på nivå med norsk grunnskole
- d) er skrevet ut av grunnskolen
- e) har tilsvarende realkompetanse I tillegg er det noen generelle vilkår for inntak til videregående opplæring.

Ungdom som oppholder seg lovlig i landet i påvente av å få avgjort sin søknad om oppholdstillatelse gjelder retten til kun dersom de er under 18 og der sannsynlig at de skal være i landet i mer enn 3 måneder. Dersom disse ikke får oppholdstillatelse gjelder retten frem til dato for endelig vedtak.

### Minoritetsspråklige elever i videregående opplæring - forberedende år.

Året regnes som et år 0. Dette er undervisning utenfor tilbudsstrukturen og eleven bruker derfor ikke av sin rett til videregående opplæring. Målgruppen er ungdom med kort botid i Norge og mangelfull norskkunnskap for å være de best mulig rustet i forkant av at de tar ut sin rett til videregående opplæring. Dette er et valgfritt tilbud og faller utenfor opplæringslovens hjemler om skoleskyss. Hvis eleven har rett til videregående opplæring kan eleven velge ordinær opplæring uten å ta et forberedende år først. Elever som velger å gå forberedende år/år 0 har ikke rett på gratis skoleskyss.

### Norskopplæring i Asylnottak omfatter to ulike ordninger:

1. Norsk opplæring med samfunnsfag som tilbys personer som har fått oppholdstillatelse og som bor i mottaket i påvente av å bli bosatt i en kommune.
  2. Asylnorsk; norsk for asylsøkere som venter på vedtak.
- Disse gruppene har ikke rett på skoleskyss etter opplæringslovens regler.

## 12. UTPLASSERING

### REGLER

Dersom utplassering i praksis er en obligatorisk del av undervisningen i faget blir skyss dekket etter samme regler som mellom hjem og skole jf. oppl. §§ 7-2 og 7-3. Elever som har utplassering får dekket skyss én gang per dag mellom hjem og opplæringssted. Skysretten kan avgrenses dersom utplasseringsstedet ligger uforholdsmessig langt fra hjemmet.

Elever som må ha utplassering så langt fra hjem/skole at daglig skyss ikke er ansvarlig får dekket skyss for daglig reise mellom hybel og arbeidssted dersom vilåarene forøvrig er oppfylt. Hjemreiser dekkes ikke.

Skyss dekkes ikke i skolens ferie/fridager.

**Merk:**

Reiser som foretas i løpet av arbeidsdagen dekkes ikke av opplæringslovens bestemmelser.

**RUTINER**

For elever som er utplassert 2 dager i uken eller mer, skal skolen legge inn eleven i bussportalen.

For elever som er utplassert i mindre utstrekning enn 2 dager per uke, skal eleven tilbys reise med annen billettype som f.eks. enkeltbilletter. Skolens utgifter til denne skyssen vil bli refundert av Ruter As etter hvert semester. Skolen sender etter endt semester en samlefaktura etterskuddsvis til Ruter. Som bilag til refusjonskravet sendes opplysninger om elevens:

- navn
- bostedsadresse
- arbeidssted med adresse
- arbeidstid
- Antall arbeidsdager i uken
- kopi av billetter/kvitteringer.

Reisene refunderes etter billigste reisevei. Faktura sendes til:

Ruter AS  
v/fakturamottak  
Postboks 4150 Vika  
8608 MO I RANA

**Dersom skolens krav ikke sendes via Ruters fakturamottak vil den sendes i retur til skolen.**

For elever som må benytte eget transportmiddel til/fra utplasseringssted gjelder reglene og rutineene for egentransport. Refusjon blir kun utbetalt på grunnlag av forhåndsinngått avtale. Avtale om egentransport kan inngås dersom Ruter ikke kan stille med transport.

**Merk:**

Lærlinger og lære kandidater har ikke rett på skyss, men kan søke om dette dersom de får teoriundervisning på skole og skyssen ikke dekkes av andre.



## **10. HJEMREISER FOR FUNKSJONSHEMMEDE ELEVER SOM BOR PÅ INTERNAT**

### **REGLER**

Av Akershus fylkeskommunes retningslinjer for skoleskyss i den videregående skole, § 3, fremgår det at det dekkes tilskudd til 7 hjemreiser per år for funksjonshemmede elever som bor på skoleinternat. Dette er ikke en lovfestet rett, men et tilbud fra Akershus fylkeskommune.

### **RUTINER**

Søknad om dekning av fylkeskommunens tilbud om for 7 hjemreiser per skoleår sendes fra skolen til Ruter før ordningen trer i kraft. Søknad skal sendes via skolen for attestering av skoleplass og for stadfestelse av at vilkåret for å få dekket tilskudd er tilstede.

Ruter As vil dekke dokumenterte utgifter til de 7 hjemreisene etter billigste reisemåte. Utgifter dokumenteres med kopi av kjøpte billetter eller kvitteringer på kjøpte billetter. Framgangsmåte for krav om refusjon vil framgå av vedtaksbrevet.



### 13. HVEM GJØR HVA I SKOLESKYSSSEN?

I Akershus er fylkeskommunens ansvar og vedtaksmyndighet knyttet til skoleskyss delegert til Ruter As.

Ruter As benytter Konsentra til å utstede skolebilletter. Konsentra har også ansvar for utførelse av skoleskyss med drosje/minibuss.

#### Ruter

- Saksbehandling
- Klagebehandling
- Skoleweb søknader
- Veiledning

Adresse	Ruter As Postboks 1030 Sentrum 0104 Oslo
Telefon	22 05 70 70 (Ruter) 22 05 70 20 (Skoleweb - kun til bruk for skolene)
E-post	<a href="mailto:post@ruter.no">post@ruter.no</a>

#### Konsentra

- Skoleweb teknisk /support
- Organisering av spesialtransport
- Bussportalen teknisk/support
- Produksjon og utsendelse av skolebilletter

Adresse	Konsentra as Storgata 1 0155 Oslo
Telefon	24 20 20 33
E-post	<a href="mailto:akershus@skoleskyss.no">akershus@skoleskyss.no</a>